

1) a) $f: G \rightarrow H$ bir grup homomorfizması olsun. $\forall N \trianglelefteq H$ için $f^{-1}(N) \trianglelefteq G$ olduğunu gösterelim.

$$f^{-1}(N) = \{a \in G \mid f(a) \in N\} \text{ olduğunu biliyoruz. Öncelikle}$$

$$f^{-1}(N) \subseteq G \text{ old. gösterelim.}$$

• $f^{-1}(N) \neq \emptyset$: G bir grup olduğundan $e_G \in G$ ve $f(e_G) = e_H \in H$ dir. $N \subseteq H \Rightarrow e_H \in N \Rightarrow f(e_G) \in N$ old. $e_G \in f^{-1}(N) \Rightarrow f^{-1}(N) \neq \emptyset$

• $f^{-1}(N) \subseteq G$ old. tanımdan açıktır.

$$\begin{aligned} \forall a, b \in f^{-1}(N) &\Rightarrow f(a), f(b) \in N \\ &\stackrel{N \trianglelefteq H}{\Rightarrow} f(a) \cdot (f(b))^{-1} \in N \\ &\stackrel{f \text{ homom.}}{\Rightarrow} f(a) f(b^{-1}) \in N \\ &\stackrel{f \text{ homom.}}{\Rightarrow} f(ab^{-1}) \in N \end{aligned}$$

$$\Rightarrow ab^{-1} \in f^{-1}(N) \text{ olup } f^{-1}(N) \subseteq G$$

Şimdi de $f^{-1}(N) \trianglelefteq G$ old. gösterelim.

$$\forall g \in G \quad \forall a \in f^{-1}(N) \text{ için } gag^{-1} \in f^{-1}(N) \text{ old. göstermeliyiz.}$$

$$\begin{aligned} f(gag^{-1}) &= f(g) f(a) f(g^{-1}) \\ &= f(g) f(a) (f(g))^{-1} \in N \end{aligned}$$

$e_H \in N \quad e_H \in N \quad (N \trianglelefteq H) \uparrow$

$$f(gag^{-1}) \in N \Rightarrow gag^{-1} \in f^{-1}(N) \text{ olup } f^{-1}(N) \trianglelefteq G \text{ dir.}$$

b) $N \trianglelefteq G, \forall aN, bN \in G/N$ için $(aN)(bN) = (ab)N$ olduğunu gösterelim.

$N \trianglelefteq G \Rightarrow \forall a \in G$ için $aN = Na$ dir. $(aN) \cdot (bN) = (ab)N$)
 Keyfi bir elemanı, $x_1, x_2 \in N$ olmak üzere $(ax_1)(bx_2) = a(bx_2)x_1 = a(x_1b)x_2 = (ab)x_2x_1 = (ab)N$ şeklinde $x_1b \in Nb = bN \Rightarrow x_1b = bx_1$ o.s $x_1 \in N$ vardır.

$$(ax_1)(bx_2) = a(x_1b)x_2 = a(bx_1)x_2 = (ab)x_2x_1 \in (ab)N$$

$$\text{olup } (aN)(bN) \subseteq (ab)N \dots (1) \dots$$

Şimdi de keyfi bir $(ab)x \in (ab)N, (x \in N)$ alalım.

$$\forall y \in N \text{ için } (ab)x = a(yy^{-1})(bx) = (ay)(y^{-1}b)x \text{ ve}$$

$$y^{-1}b \in Nb = bN \Rightarrow y^{-1}b = bx_1 \text{ o.s } x_1 \in N \text{ vardır}$$

$$\text{o halde } (ab)x = (ay)(bx_1)x = (ay)(bx_1x) \in (aN)(bN)$$

$$\text{olup } (ab)N \subseteq (aN)(bN) \dots (2) \dots$$

(1) ve (2) den isteren eşitlik elde edilir

2) Her $a \in G$ için $\psi(a) = \varphi_a$ ile tanımlı $\psi: G \rightarrow I(G)$ fonksiyonunun öncelikle bir grup homomorfizması olduğunu gösterelim. $\forall a, b \in G$ için

$$\begin{aligned} \psi(ab) = \varphi_{ab} \text{ olup } \forall x \in G \text{ için } \varphi_{ab}(x) &= (ab)x(ab)^{-1} \\ &= abx b^{-1}a^{-1} \\ &= a(bxb^{-1})a^{-1} \\ &= \varphi_a(\varphi_b(x)) \\ &= (\varphi_a \circ \varphi_b)(x) \end{aligned}$$

olduğundan $\varphi_a \circ \varphi_b = \varphi_{ab}$ yazılır. O halde

$\psi(ab) = \varphi_{ab} = \varphi_a \circ \varphi_b = \psi(a) \circ \psi(b)$ olup ψ homomorfizmadır. M merkez olmak üzere ζ ek $\psi = M$ old. gösterelim. Keyfi bir $a \in \zeta$ ek ψ alalım.

$$a \in \zeta \text{ek } \psi \Leftrightarrow \psi(a) = \varphi_a = \varphi_e$$

$$\Leftrightarrow \forall x \in G, \varphi_a(x) = \varphi_e(x)$$

$$\Leftrightarrow \forall x \in G, axa^{-1} = ex e^{-1} = x$$

$$\Leftrightarrow \forall x \in G, ax = xa$$

$$\Leftrightarrow a \in M$$

ζ ek $\psi = M$ bulunur

1. izomorfizma teoremine göre

$$\frac{G}{\zeta \text{ek } \psi} \cong \psi(G) \text{ olur}$$

Ayrıca iç otomorfizma tanımından $\varphi_a(x) = axa^{-1}$ olup $\forall y \in G$ için $\varphi_a(x) = y$ o.s. $\exists x \in G$ bulunabilir. Yani φ_a örterdir. O halde ψ de örter olur.

1. izomorfizma teoreminden

$$\frac{G}{M} \cong I(G) \text{ elde edilir}$$

3) a) Bir grubun devirli olması için elemanın mertebesi grubun mertebesine eşit olan bir eleman bulmalıyız.

$$\mathbb{Z}_{15}^* = \{1, 2, 4, 7, 8, 11, 13, 14\}$$
 olup grubun mertebesi 8 dir.

0 halde mertebesi 8 olan bir eleman bulunursa grup devirlidir Aksi halde devirli değildir

$1^1=1$	$2^1=2$	$4^1=4$	$7^1=7$	$8^1=8$	$11^1=11$	$13^1=13$	$14^1=14$
$0(1)=1$	$2^2=4$	$4^2=1$	$7^2=4$	$8^2=4$	$11^2=1$	$13^2=4$	$14^2=1$
	$2^3=8$	$0(4)=2$	$7^3=13$	$8^3=2$	$0(11)=2$	$13^3=7$	$0(14)=2$
	$2^4=1$		$7^4=1$	$8^4=1$		$13^4=1$	
	$0(2)=4$		$0(7)=4$	$0(8)=4$		$0(13)=4$	

\mathbb{Z}_{15}^* grubunun bütün elemanlarının mertebesi < 8 dir. Mertebesi 8 olan bir elemanı bulunamadığından \mathbb{Z}_{15}^* devirli değildir

b) $H \trianglelefteq G$, $K \trianglelefteq G$ olsun. $HK \trianglelefteq G$ olduğunu gösterelim.

Bunun için öncelikle $HK \leq G$ old. göstermeliyiz. İlgili teoreme göre $HK=KH$ old. gösterirsek $HK \leq G$ dir.

$H \trianglelefteq G \Rightarrow \forall a \in G$ için $ah=ha$ olup $K \trianglelefteq G$ old. $\forall k \in K \Rightarrow k \in G$

$\Rightarrow KH=HK \Rightarrow HK=KH$ olup $HK \leq G$ dir.

Şimdi de $HK \trianglelefteq G$ olduğunu gösterelim.

$$\forall g \in G \quad \forall hk \in HK \text{ için } g(hk)g^{-1} = (gh)(g^{-1}g)(kg^{-1})$$

$$\stackrel{H \trianglelefteq G}{=} \underbrace{(ghg^{-1})}_{\in H} \cdot \underbrace{(gkg^{-1})}_{\in K} \in HK$$

olup $HK \trianglelefteq G$ dir.

4) a) $x \equiv 2 \pmod{5}$
 $x \equiv 3 \pmod{8}$
 $x \equiv 5 \pmod{9}$

Kongruans sisteminin Çin Kalan Teoremine göre $(5,8)=1, (5,9)=1, (8,9)=1$ olduğundan bir tek çözümü vardır

$$\left. \begin{aligned} M_1 &= 8 \cdot 9 = 72 \\ M_2 &= 5 \cdot 9 = 45 \\ M_3 &= 5 \cdot 8 = 40 \end{aligned} \right\}$$

$M_i b_i \equiv 1 \pmod{m_i}$ olduğundan $M_1 b_1 \equiv 1 \pmod{5}, M_2 b_2 \equiv 1 \pmod{8}$

$$\Rightarrow 72 b_1 \equiv 1 \pmod{5}, \Rightarrow 45 b_2 \equiv 1 \pmod{8}$$

$$\Rightarrow 2 b_1 \equiv 1 \pmod{5}, \Rightarrow 5 b_2 \equiv 1 \pmod{8}$$

$$\Rightarrow b_1 \equiv 3 \pmod{5}, \Rightarrow b_2 \equiv 5 \pmod{8}$$

$$M_3 b_3 \equiv 1 \pmod{9}$$

$$\Rightarrow 40 b_3 \equiv 1 \pmod{9}$$

$$\Rightarrow 4 b_3 \equiv 1 \pmod{9}$$

$$\Rightarrow b_3 \equiv 7 \pmod{9}$$

bulunur. 0 halde

$$x \equiv \sum_{i=1}^3 M_i b_i a_i \pmod{5 \cdot 8 \cdot 9}$$

$$x \equiv M_1 b_1 a_1 + M_2 b_2 a_2 + M_3 b_3 a_3 \pmod{360}$$

$$x \equiv 72 \cdot 3 \cdot 2 + 45 \cdot 5 \cdot 3 + 40 \cdot 7 \cdot 5 \pmod{360}$$

$$x \equiv 347 \pmod{360}$$

4) b) $f: K \rightarrow L$ ve $g: L \rightarrow M$ herhangi iki homomorfizma olsun. Bu durumda $g \circ f: K \rightarrow M$ tanımlıdır. Şimdi $g \circ f$ 'un da bir homomorfizma olduğunu gösterelim.

$$\begin{aligned} \forall a, b \in K \text{ için } g \circ f(ab) &= g(f(ab)) \\ &= g(f(a)f(b)) \\ &= g(f(a)) \cdot g(f(b)) \\ &= (g \circ f)(a) \cdot (g \circ f)(b) \text{ olup} \end{aligned}$$

$g \circ f$ homomorfizmadır.

5) Öncelikle α ve β yi ayrık devirlerine ayıralım.

$$\alpha = (1345)(2867), \quad \beta = (135482)(67)$$

bulunur.

$$a) o(\alpha) = \text{oket}(4, 4) = 4$$

$$o(\beta) = \text{oket}(6, 2) = 6$$

b) α ve β 'nin uzunlukları farklı olduğundan $\gamma \alpha \gamma^{-1} = \beta$ olacak şekilde bir γ bulunamaz.

$$c) M(\beta) = \{ g \in S_8 \mid g \beta g^{-1} = \beta \}$$

$$\begin{aligned} g \beta g^{-1} = \beta &\Rightarrow (g(1)g(3)g(5)g(4)g(8)g(2))(g(6)g(7)) = (135482)(67) \\ &= (135482)(76) \\ &= (354821)(67) \\ &= (354821)(76) \\ &= (548213)(67) \\ &= (548213)(76) \\ &= (482135)(67) \\ &= (482135)(76) \\ &= (821354)(67) \\ &= (821354)(76) \\ &= (213548)(67) \\ &= (213548)(76) \end{aligned}$$

$$M(\beta) = \left\{ I, (67), (135482), (135482)(67), (158)(234), (158)(234)(67), (14)(25)(38), (14)(25)(38)(67), (185)(243), (185)(243)(67), (128453), (128453)(67) \right\}$$

Yani 12 elemanlı $M(\beta)$ şeklindeki gibi elde edilir.